

Evt. udvidelse af Nationalpark Thy

FAKTA- OG DIALOGMØDE

14. september 2023

Nationalpark Thy – evt. udvidelse

Oplæg fra Nationalparkgruppen Lildstrand-Vigsø

HVAD: Udvidelse med statens fredede arealer mellem Vigsø og Bulbjerg + evt. frivillige lodsejere. Enkel proces – ingen individuelle aftaler med lodsejerne, som blot melder sig til.

HVORFOR: Nationalpark Thy har vist sig at være et kæmpe aktiv for Thy. Udvidelse med nye områder og nye oplevelser vil styrke både Nationalparken, lokalområdet og hele Thy.

FAKTA: Der indgår ikke landbrugsjord i forslaget. Love og regler er de samme i som uden for nationalparken. Der må drives jagt.

NØGLEORD: Frivillighed, borgeropbakning, stedbundne potentialer, erhvervsudvikling, udvikling i helårsturisme, bosætning, fornyelse: Stillekupé og internat. certificeret Dark Sky Park Bulbjerg.

HIDTIDIGE KOMMUNALE UDFORDRINGER? Muligt at udvide? ("Håndslaget") – Arealer og benyttelse - Økonomi – Grøn omstilling? – Andet?

MÅLSÆTNING FOR MØDET: Konsensus: Enighed om fakta, som kan danne basis for kommunalbestyrelsens beslutning om indstilling til forundersøgelse ved eventuel anmodning herom fra NPT/borgergruppe.

Målsætning for faktamøde 14.9.2023:

Konsensus mellem kommunalbestyrelse og Nationalparkgruppe om beslutningsgrundlag

1. "Håndslaget": Må Nationalpark Thy udvides?
2. Borgerønsker om udvidelser:
Krik Vig (fortsat relevant?)
Vigsø-Bulbjerg
3. Grøn omstilling i Thisted Kommune:
GrønFremtidThy-strategi
4. Økonomi – hvem betaler?:
Forundersøgelse
5. Proces og forventede effekter

“Håndslaget” – må Nationalpark Thy udvides? ... Ja eller nej?

“Vi skal være Danmarks Bedste Arbejdsplads og sted at bo – så lad os stå sammen og udvikle mulighederne – i HELE Thy.”

Citat fra kommunalvalg november 2021

“Håndslaget” – et delresultat for den daværende styregruppe

Relevant efter indvielse af Nationalpark Thy 22. august 2008?

”Styregruppen har i enighed besluttet, at nedenstående vilkår og kriterier for afgrænsning af en nationalpark i Thy er ultimative. Disse vilkår og kriterier er absolutte forudsætninger for etablering af Nationalpark Thy. Såfremt der senere i beslutningsfasen ændres i vilkår og kriterier for den geografiske afgrænsning, står styregruppen ikke længere bag den fælles beslutning om afgrænsning.”

- De grundlæggende **vilkår** for styregruppens valg af kriterier til brug for udpegningen af en afgrænsning er følgende:
  - Der vil ikke ske indskrænkninger i den private ejendomsret på de arealer, som kommer til at ligge inde i en evt. nationalpark.
  - Der vil gælde samme generelle regler inden for en nationalpark, som i resten af landet. F.eks. naturbeskyttelseslovens §3, EU habitatdirektiv og vandrammedirektiv.
  - De almene regler for offentlighedens adgang til naturen vil fortsat gælde på private og offentlige arealer i en nationalpark.
  - Omkring kystbyerne vil der fortsat være mulighed for udvikling under hensyn til eksisterende beskyttelsesinteresser. Gældende arealreservationer respekteres.
  - Landbrugsbedrifter beliggende i en nationalpark skal som hovedregel have samme mulighed for udvikling som andre steder. Jf. miljøministerens udmelding i Landsbladet den 11. april 2003.
  - Lodsejerne kan frivilligt vælge, om der skal indgås aftaler om ændring af driften. Der vil blive givet kompensation for ulemper og tab.
  - Der vil ikke blive udlagt bufferzoner på grund af områdets nationalparkstatus.
  - Der vil ikke komme fiskeri- og jagtrestriktioner på private arealer på grund af områdets nationalparkstatus.”

Borgerønsker om udvidelse: Krik Vig / Vigsø-Bulbjerg

Nationalpark Thy -udvidelse ved Krik Vig

Krik Vig indgår ikke i evt. forundersøgelse om udvidelse af NPT

Uddrag fra referat af NPT-bestyrelsesmøde 29.3.2023, dagsordenens pkt. 8: "Eventuel udvidelse af Nationalpark Thy":
"Bestyrelsen besluttede at droppe anbefalingen om at tage Krik Vig med i en forundersøgelse."

https://nationalparkthy.dk/media/341343/bestyrelsesreferat29mar23_offentligt.pdf

HISTORIK:

2016: DOF's forslag om udvidelse ved Krik Vig blev forelagt NPT i 2016, men sat i venteposition.

2020: Forslaget blev genfremsat af Poul Hald Mortensen, DOF, på NPT's borgermøde den 29.10. i Hanstholm

DOF har ikke udarbejdet projektgrundlag udover pdf, som blev vist på NPTs borgermøde i 2020:

- *Det foreslåede areal er på ca. 7.000 ha/70 km² = en udvidelse på 28% af nuværende Nationalpark Thy.*
- *Krik Vig er statens ejendom. Desuden Ramsar-område og Natura 2000.*
- *Krik Vig er Danmarks eneste marine delta. Kysten udgøres af ca. 10 km ubeboet strækning.*

Der har ikke været aktivitet på Krik Vig-projektet siden borgermødet oktober 2020.

Nationalpark Thy fra Vigsø til Bulbjerg

Forslag fra Nordthy (Vigsø-Hannæs)

Den foreslåede udvidelse omfatter:

- **Statens arealer (beskyttet natur)** på strækningen Vigsø-Bulbjerg. Naturstyrelsen Thy er driftsorganisation.
- 50 km² = 20,5% af NPT's nuværende areal på 244 km²
- Ca. 33 km² er Natura 2000-område
- Afgrænsning mod Jammerbugt Kommune
- Udpegningsgrundlaget (natur) er det samme som i den eksisterende Nationalpark Thy

Frivillighed: Evt. yderligere udvidelse med 7-9 km² **private matrikler** på strækningen Vigsø-Bulbjerg:

- private matrikelejere, som tilkendegiver, at de ønsker en eller flere matrikler optaget i Nationalpark Thy.

(Lodsejerkontakt til 29 private lodsejere viste i 2018 mulighed for yderligere ca. 8,5 km² udvidelse af NPT.)

Forslag: Statens arealer mellem Vigsø og Bulbjerg samt eventuelle private matrikler

Vigsø

Bulbjerg

Lildstrand

Nissekær

Madsbøl Rende

Madsbøl

Frøstrup

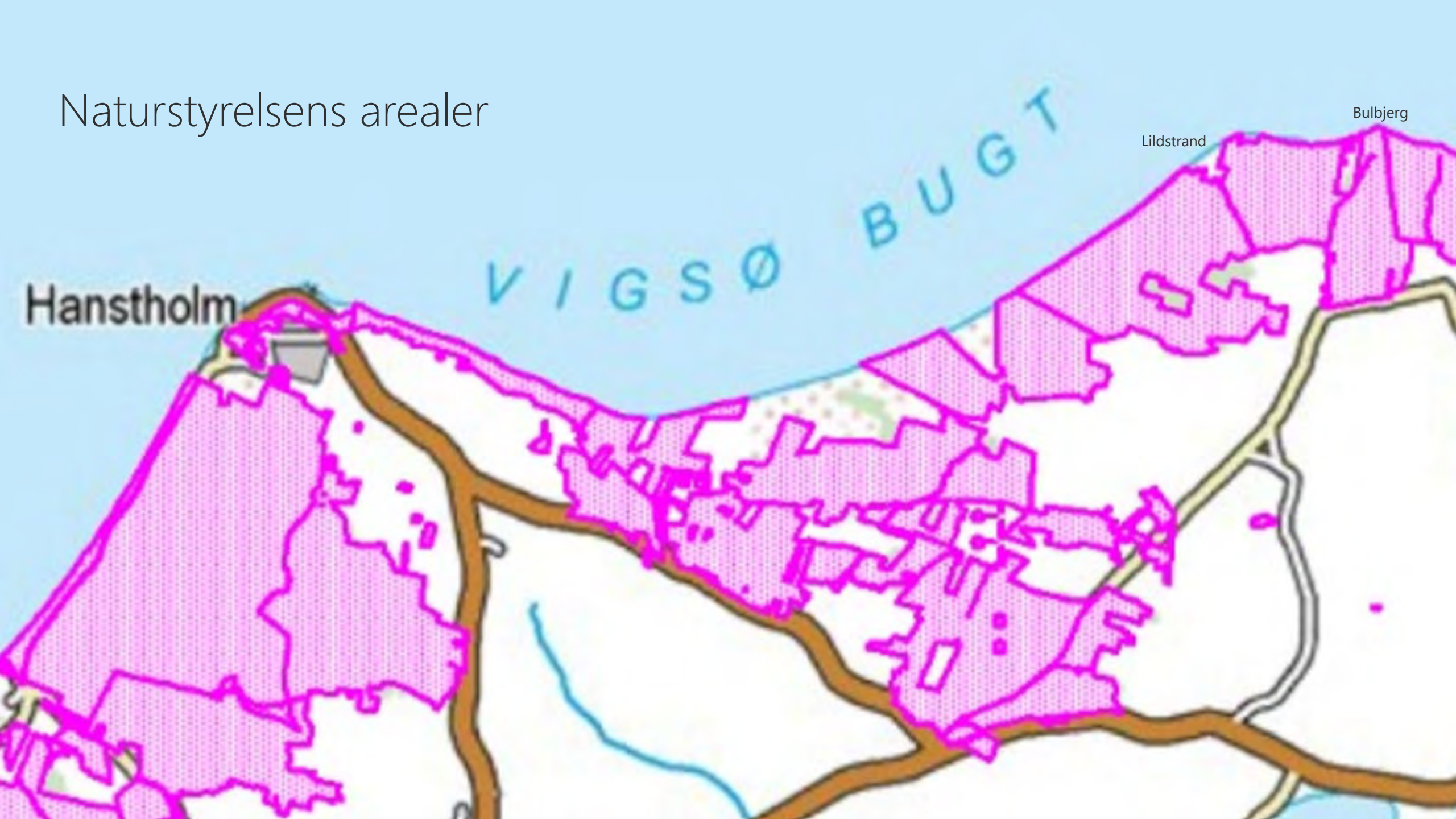
Husk: data er vejledende. ©Thisted Kommune/GST

Foreslået udvidelse (50 km²) af Nationalpark Thy. Udvidelsen omfatter statens fredede arealer mellem Vigsø og Bulbjerg. Desuden privatejede matrikler på strækningen, hvor matrikelejer ønsker at være del af Nationalpark Thy.

Tidspunkt: 02-02-2018 19:59:33
Udskrevet af: Nationalparkgruppen Lildstr...
Målestoksforhold: 1:87337

Naturstyrelsens arealer

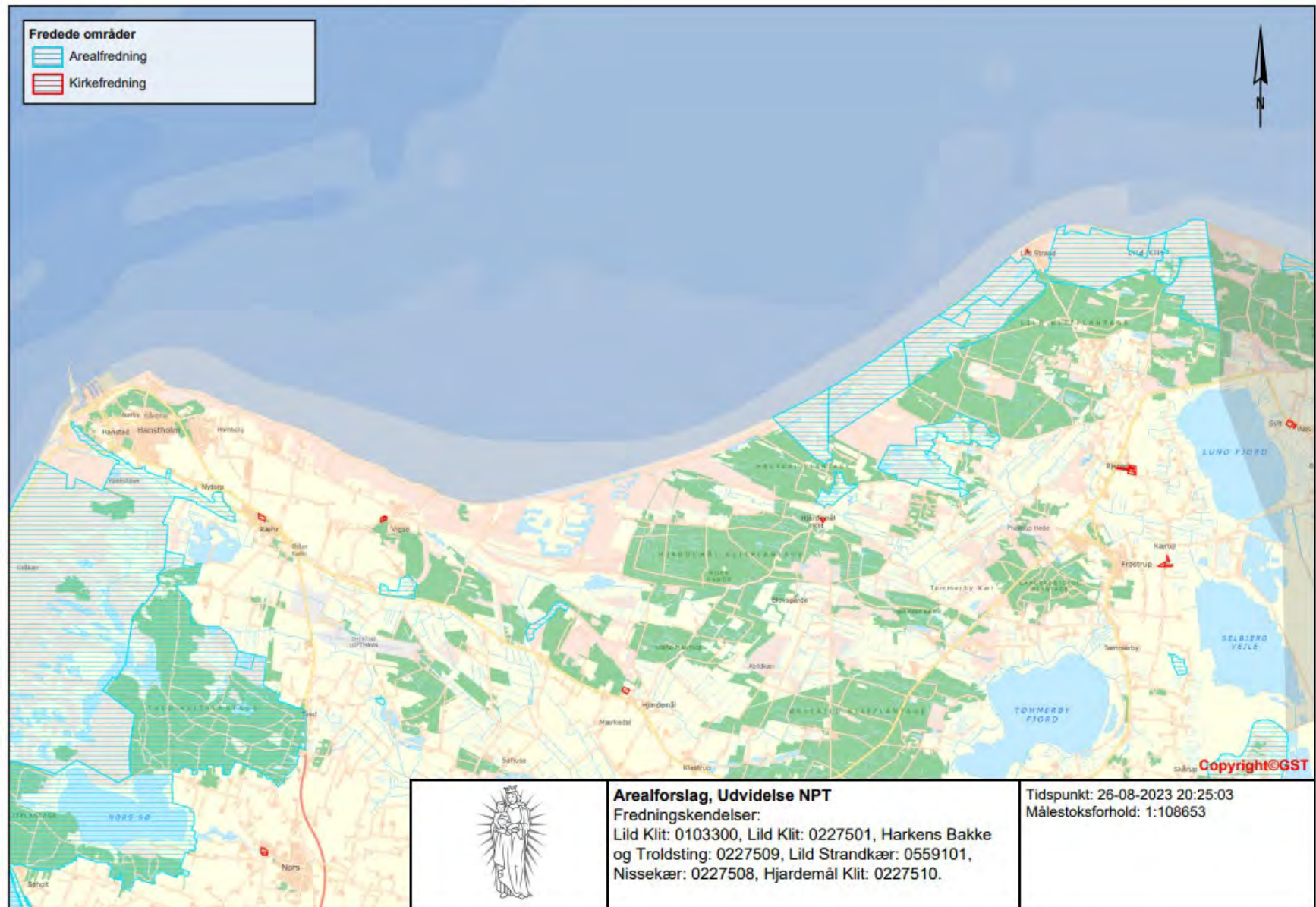
Hanstholm

VIGSØ BUGT

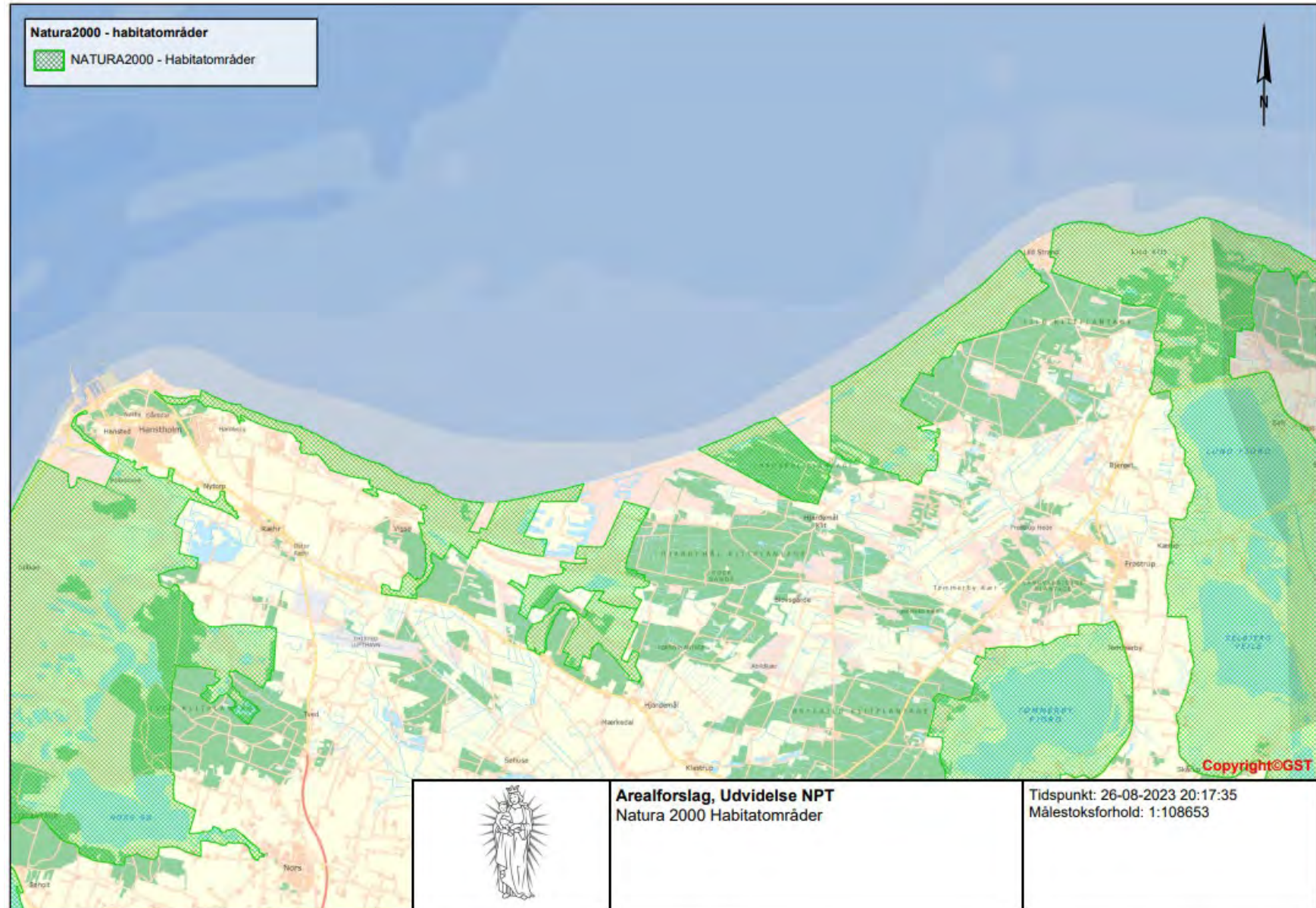
Lildstrand

Bulbjerg

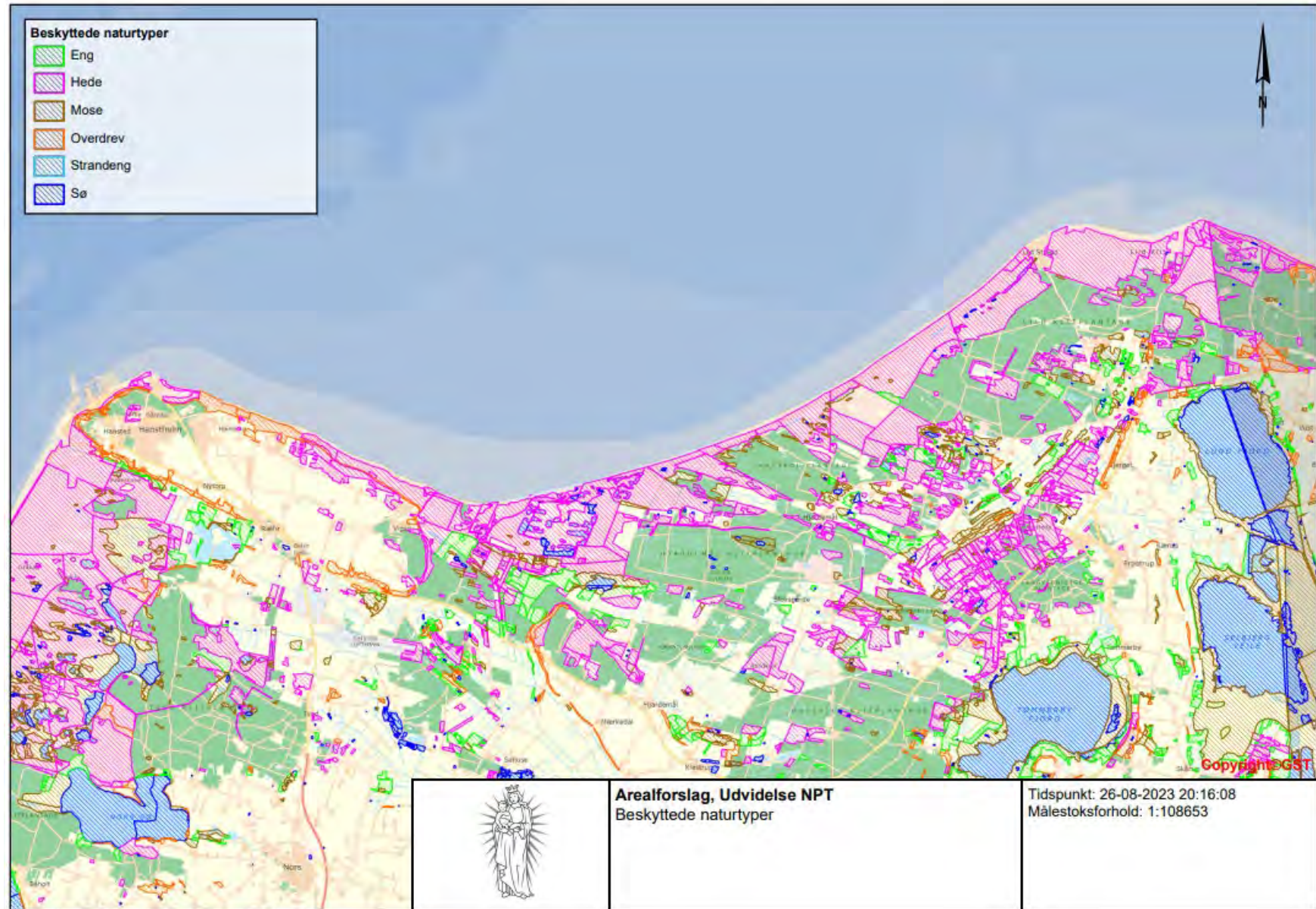
Fredningskendelser

Natura 2000 Habitatområder

Beskyttede naturtyper

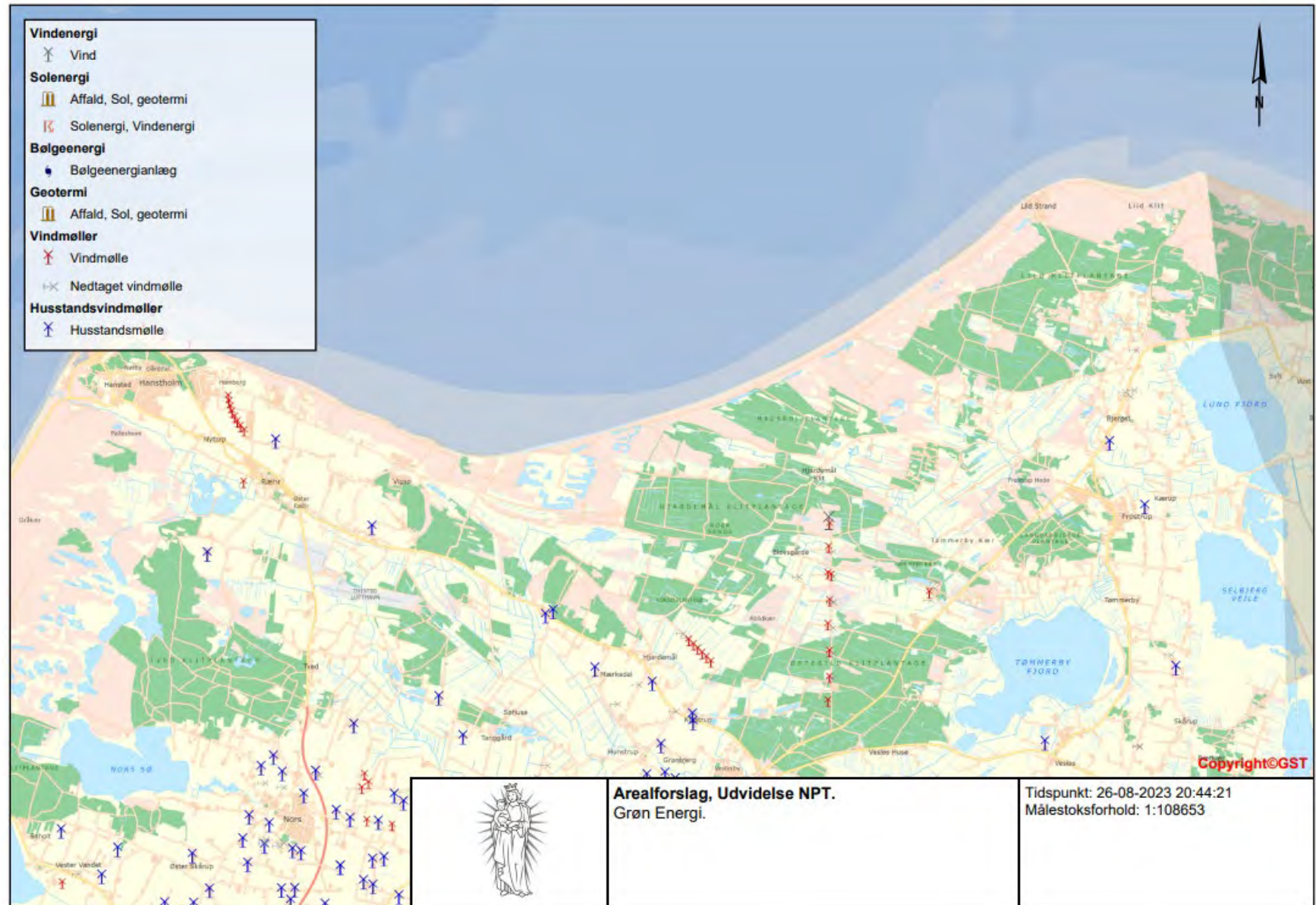

Grøn omstilling i Thisted Kommune

Grøn Energi

Grøn omstilling i Thisted Kommune

Samspil med strategi Grøn Fremtid Thy 2023–2026 og FN's Verdensmål 13 og 15

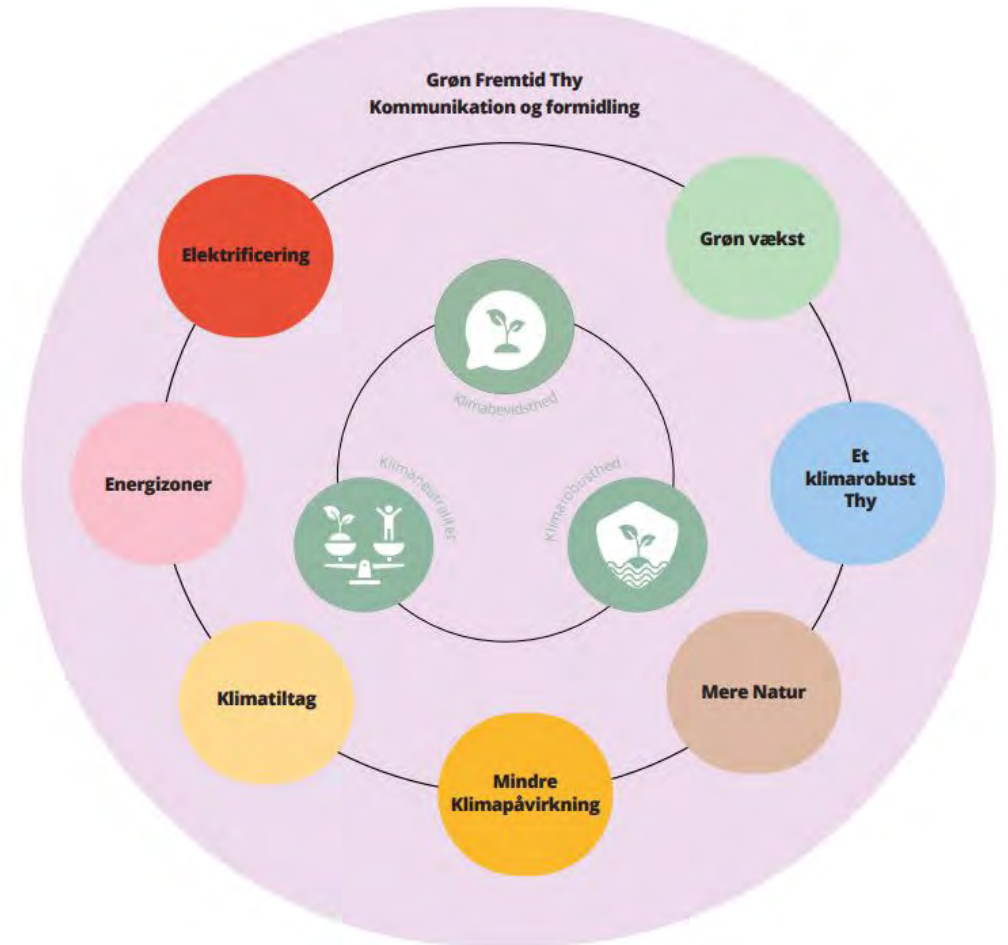

Mere Natur

Mere Natur dækker over de handlinger, som skal hjælpe os med at forbedre naturen i Thy. Dette er eksempelvis om lokalt at arbejde med Vild med vilje-projekter og minimere mængden af græsplæne. Der skal også ses på hensigtsmæssig hydrologi og større naturprojekter.

De foregående illustrationer fra KortInfo viser, at kyststrækningen Vigsø-Bulbjerg er et område af national og international naturværdi og med omfattende naturbeskyttelse.

Dermed vil områdets optagelse i NPT – hvis vision og mission bl.a. er at *“bevare, styrke og udvikle den særlige klitnatur og de kulturhistoriske spor, der knytter sig til klitlandskabet”*... *“samt støtte en bæredygtig udvikling i lokalsamfundet”* – bidrage til såvel Grøn Fremtid Thy 2023-2026 som FN's Verdensmål 13 og 15.

Bek nr. 866 af 27/06/2016

Nationalpark Thy

Kapitel 3

Planlægningszoner

§ 4. Nationalpark Thy er opdelt i 3 planlægningszoner, der er vist på kortbilag 2.

Stk. 2. Planlægningszone 1 omfatter de internationale naturbeskyttelsesområder.

Stk. 3. Planlægningszone 2 omfatter

- 1) områder, der er fredet efter naturbeskyttelsesloven,
- 2) områder med de naturtyper, der er særligt karakteristiske for det nordatlantiske klithedelandskab, og
- 3) områder, hvor disse naturtyper kan udvides, og hvor der kan skabes sammenhæng mellem naturtyperne.

Stk. 4. Planlægningszone 3 omfatter øvrige områder, dvs. områder med kulturlandskab, der knytter sig til det nordatlantiske klithedelandskab, og områder, som sikrer sammenhængen i nationalparken.

Kommune- og lokalplanlægning

§ 5. I planlægningszone 1 gælder reglerne i bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Stk. 2. I planlægningszone 1 følger det af den i stk. 1 nævnte bekendtgørelse, at der ikke må:

- 1) udlægges nye arealer til byzone eller til sommerhusområde,
- 2) planlægges nye større vejanlæg eller sideanlæg i form af servicestationer, materialepladser og lign.,
- 3) planlægges nye eller væsentlige udvidelser af andre trafik anlæg og tekniske anlæg og lign., f.eks. lufthavne, flyvepladser, jernbaner, havne, opfyldninger på søterritoriet, luftledningsanlæg, vindmølleklynger og -parker, lossepladser og anlæg for deponering, og
- 4) udlægges nye områder til råstofindvinding på land.

Stk. 3. Det følger endvidere af den i stk. 1 nævnte bekendtgørelse, at der dog kan planlægges for foranstaltninger, som vil medføre forbedringer af naturforholdene i de berørte områder.

Stk. 4. Den i bekendtgørelsen nævnte undtagelse fra forbudet mod linjeføringer af luftledningsanlæg gennem internationale naturbeskyttelsesområder, der alene er udpeget som habitatområder, finder ikke anvendelse i planlægningszone 1.

Stk. 5. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning kan tillade fravigelse af stk. 1, efter reglerne herom i den i stk. 1 nævnte bekendtgørelse.

§ 6. I planlægningszone 2 må der ikke planlægges for høje anlæg.

Stk. 2. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning kan i særlige tilfælde tillade, at de i stk. 1, nævnte forbud fraviges, medmindre det kan forringe oplevelsen af landskabet i nationalparken.

Økonomi

Økonomi ved ja til forundersøgelse

HVAD: Forundersøgelse ved udvidelse af Nationalpark Thy

HVEM: Naturstyrelsen/Miljøministeriet

Budget: Aflønning af projektleder maksimalt 375 timer á 800 kr. : 300.000 kr.

Evt. specifikke analyser af arealerne ift. fx natur, kulturhistorie og friluftsliv:

For Natura 2000-områderne, jf. slide 12, er der netop offentliggjort sådanne nye planer.

Forventningen er, at en forundersøgelse ukompliceret og ikke særlig ressource-/tidskrævende, eftersom:

- 1) De statsejede matrikler Vigsø-Bulbjerg forvaltes af Naturstyrelsen Thy. Matrikelforslag er udarbejdet i 2018.
- 2) Private lodsejere melder frivilligt deres matrikler ind via mail eller brev.
Der skal ikke indgås separat aftale med hver enkelt lodsejer.

Omkostninger ved udvidelse, der betales af NPT / ekstern støtte / fondsmidler

- Skilte samt nyt/ændret infomateriale, digitalt og analogt
  - Bulbjerg som ny "trædesten til naturen"
  - Rekruttering og uddannelse af frivillige i området Vigsø-Lildstrand
  - Aktiviteter i Vigsø og Lildstrand (udstillinger etc.)
-

Proces og forventede effekter

Proces for evt. udvidelse

Hvad er gennemført – og hvad mangler i eventuel proces?

- ✓ *Gennemarbejdet projektforslag 2018 fra Nationalparkgruppen Lildstrand (lodsejerfortegnelse på matrikelniveau samt kontakt til lodsejere udleveret til komm.best. i 2019)*
- ✓ *Lokal opbakning (Vigsø-Glæde-alle otte borgerforeninger på Hannæs-udviklingsværksteder i Lildstrand - 42 høringsvar om udvidelse indgivet til NPT-plan 2022)*
- ✓ *Borgermøde om udvidelse afholdt af Nationalpark Thy den 29.10.2020 på Hotel Montra i Hanstholm <https://nationalparkthy.dk/nyheder-thy/2020/links-til-livestreaming-af-offentligt-moede-om-eventuel-udvidelse-af-nationalpark-thy/>*
- ✓ *Opbakning til udvidelse fra afgående bestyrelse i Nationalpark Thy december 2020 <https://nationalparkthy.dk/nyheder-thy/2020/bestyrelsen-bakker-op-om-en-evt-udvidelse-af-nationalpark-thy/>*
- ✓ *Opbakning til udvidelse fra nytiltrådt bestyrelse i Nationalpark Thy 20. januar 2021 https://nationalparkthy.dk/media/288660/bestyrelsesreferat_20jan21.pdf*
- ✓ *Opbakning til udvidelse fra Kystbyernes Netværk (sammenslutning af kystbyerne Agger-Stenbjerg-Vorupør-Klitmøller-Hanstholm-Lildstrand) (25.2.2020/Bente Astrup/Karin Lynggaard)*
- ✓ *Politisk opbakning fra Thisted Kommune til Masterplan Lildstrand, hvori udvidelse af Nationalpark Thy er et bærende element (29.8.2019/Ulla Vestergaard/Niels Jørgen Pedersen)*
- ✓ *Brev til Hawboernes Forening fra daværende Miljøminister Lea Wermelin, som opfordrer til afklaring med Thisted Kommune (12.8.2022/J.nr. 2022-8128)*

- *Kommunalbestyrelsen accepterer iværksættelse af forundersøgelse vedrørende udvidelse af Nationalpark Thy*
- *Fælles henvendelse til miljøministeren fra kommunalbestyrelse og Nationalpark Thy*
- *Naturstyrelsen (subsidiært Thisted Kommune) gennemfører forundersøgelse inkl. borgerinddragelse samt høringsfase: Forslaget sendes i 16 ugers høring (lodsejere, lokale og statslige myndigheder samt interesseorganisationer)*
- *Miljøministeren inddrager forligskredsen bag nationalparkloven og udarbejder forslag til udvidelse*
- *Kommunalbestyrelsen meddeler samtykke til miljøministerens forslag om udvidelse*
- *Ændringsbekendtgørelse, der viser ændringen i areal efter udvidelsen (Lov om nationalparker)*

Forventede positive effekter af udvidelse – lokalt og for hele Thy

Nøgletal for turismen i Thy 2019-2022: se slide nedenfor

FOR NATIONALPARKEN, KOMMUNEN, HELE THY:

- Brandværdis og medieomtalen til gavn for hele Thy: DK's største vildmark endnu større /Stillekupé i NPT
- Astroturisme: Internationalt certificeret Dark Sky Bulbjerg fra november 2023
- Styrkelse af Kystsporet fra Blokhus til Vorupør
- Øget fokus på turismemæssigt stærkt bagland til NPT: Vejlerne, Testcenter Østerild, Kirsten Kjærs Museum
- Bulbjerg med i NPT: et attraktivt turistmål med ca. 130.000 besøgende årligt. Snart også Dark Sky-status.
- Lildstrand - fiskerleje med landingsplads, kystterrasser, madpakkehus, galleri, kirke, som hvert år tiltrækker et stort antal udenlandske turister, også i ydersæsonerne. Nov. 2023 international certificering Dark Sky Bulbjerg. Investeringer i lokale projekter 2016-2023: I alt 9.019.235 kr. Egenfinansiering: i alt 7.708.235 kr. (85,5%) Thisted Kommunes andel: i alt 1.311.000 (14,5%)

LOKALT:

Styrkelse af

- bosætning i Nordthy
- erhvervsvirksomheder, fx Thy Event og Naturcenter, Hanstholm Camping, Vigsø Feriecenter, Montra Hotel Hanstholm
- strategien for stille turisme (kulturturisme/regenerativ turisme) med udgangspunkt i områdets stedbundne potentialer som kystfiskerkultur, stilhed, vidstrakt fredet natur, Danmarks længste ubebyggede kyststrækning og certificeret dybt nattemørke.
- *"større naturprojekter"*, jf. Grøn Fremtid Thy-strategi
- *"varieret turisme med udgangspunkt i oplevelser, natur og landskab"*, jf. Temaplanstrategi for turisme 2023

Dark Sky Bulbjerg - Lildstrand/Bulbjerg/Troldsting

I august 2023 findes der iflg. DARKSKY 116 dark sky parker i verden. Heraf 86 i USA, 21 i Europa. Hidtil kun én i Danmark. Astroturisme er i vækst på verdensplan. I Thy betyder det øget potentiale i ydersæsonerne fra september til april.

Bulbjerg-Troldsting-Lildstrand har målbart noget af Danmarks allerdybeste nattemørke. Hensigten med at få det lokale nattemørke certificeret er dels at få flere børn og voksne ud at opleve nattehimmelen, dels at formidle viden om den støt stigende lysforurening og påvirke til bæredygtig adfærd.

I en Dark Sky Park skal der ikke bare være meget mørkt. Der skal også være beboelse og belysning. Derfor er området Bulbjerg-Troldsting-Lildstrand velegnet.

DarkSky www.darksky.org er en non-profit organisation i USA, som arbejder for at sætte fokus på den stadigt voksende lysforurenings skadelige virkninger på natur, mennesker, miljø og klima – og påpege nødvendigheden af at beskytte og bevare nattemørket.

Certificering som Dark Sky Bulbjerg blev indledt i 2019 og forventes opnået i november 2023.

Den omfattende proces gennemføres af en ulønnet arbejdsgruppe under Hawboernes Forening, som har indgået samarbejdsaftale med Naturstyrelsen Thy.

Nøgletal for turisme i Thy 2019-2022 (kilde: Destination Nordvestkysten)

Gæsteundersøgelser og rapporter fra VisitDenmark indikerer, at der er en generel stigende interesse for outdoor oplevelser, og at man med det rette udbud både kan tiltrække nye og fastholde eksisterende gæster i længere perioder over hele året = større omsætning. Det er dog svært at sætte konkrete tal på værdien af en udvidelse af Nationalpark Thy.

Turismeforbrug i Thisted, mio. kr.

	2019	2020	2021	2022*
Thisted	1.435	1.512	1.743	1.732
1.Kommerciel	1.080	1.092	1.231	1.329
01.Hotel - ferie	96	81	114	103
02.Hotel - forretning	40	37	36	60
03.Feriecenter	32	30	41	51
04.Camping	233	255	274	296
05.Vandrerhjem	5	2	1	2
06.Lejet feriehus	614	632	705	717
07.Lystbåde	3	2	3	5
08.Lejet helårsbolig	58	53	57	96
11.Krydstogt				0
2.Ikke-kommerciel	354	419	512	403
12.Eget feriehus	117	187	266	158
13.Lånt feriehus	32	52	75	44
14.Familie/Venner	62	46	45	69
15.Endagsturister - ferie	96	91	86	96
16.Endagsturister - forretning	47	43	38	36

Turismeskabte job af turismen i Thisted, årsværk**

	2019	2020	2021
01.Turismeerhverv	736	673	631
01.Overnatningssteder	134	107	105
02.Restauranter og værtshuse	399	428	417
03.Transportvirksomheder	106	21	18
04.Rejse-service	22	22	10
05.Kultur, forlystelser og sport	75	94	81
02.Detailhandel	497	513	565
03.Andre brancher	498	465	490
Hovedtotal	1.731	1.651	1.686
Turismemultiplikator (job pr. mio. kr.)	1,21	1,09	0,97

* 2022 er foreløbigt estimeret. Opgjort i årets priser. Inflationen var ca. 10 pct. 2019-2022.

** Inkl. afledte effekter (direkte, indirekte og inducerede).

